Jubileusz Zespołu Śpiewaczego „Niezabudki” z Kuraszewa

„...a w Kuraszewie to się zawsze śpiewało”

GMINA CZYŻE

CZYŻE

Region Puszczy Białowieskiej to od wielu wieków obszar przenikania się Wschodu i Zachodu, obszar kulturowo i mentalnie kształtowany przez różne religie, narody i wspólną historię mieszkańców. Po dziś dzień region ten charakteryzuje się bogactwem kulturowym, mającym swoje odbicie w mozaice narodowościowej, etnicznej i wyznaniowej. Wyrazem tego są widoczne w krajobrazie kopuły cerkwi i wieże kościołów, przydrożne skupiska drewnianych krzyży i kapliczek oraz ukryte wśród polnych zadrzewień wielowyznaniowe cmentarze. To także charakterystyczna drewniana architektura z całym bogactwem stylów i stosowanych powszechnie zdobień (nadokienników, podokienników, szczytów i wiatrownic). Formy zdobień bardzo często nawiązują do elementów przyrodniczych, świadczących o silnym związku lokalnej społeczności z otaczającym ją krajobrazem. Ta kulturowa odrębność tego terenu wyraźnie jest widoczna również w wyrobach rękodzieła i przedmiotów codziennego użytku.

Warto pamiętać, że Gmina Czyże, jak i cały region Puszczy Białowieskiej - to nie tylko piękna i unikalna przyroda, to także ludzie, spuścizna kulturowa oraz historia osadnictwa na tych terenach. To właśnie ludzie od wieków puszczę kolonizowali, eksploatowali i podporządkowywali dla własnych potrzeb tworząc swoisty krajobraz przyrodniczo-kulturowy tego regionu. Osadnictwo było związane z Puszczą od zawsze, stanowiła ona pogranicze, gdzie przez wiele stuleci stykały się różne grupy etniczne i wyznaniowe.

To wszystko sprawia, że region Puszczy Białowieskiej, traktowany znacznie szerzej, niż tylko w granicach lasu, może poszczycić się nie tylko bogactwem przyrody ale również cennym bogactwem kulturowym, to przecież cała spuścizna duchowa, jaką są obyczaje i obrzędy, folklor muzyczny, legendy i gwary, życie społeczne oraz wspomnienia ludzi.

Każdy z nas chce być zadowolony i dumny z miejsca, w którym się urodził i w którym żyje. Również każdy mieszkaniec tego regionu nosi w sobie wizerunek miejsca, w którym się urodził, w którym żyje i które uważa za swoje. Nic dziwnego, bowiem również współczesne wzory zachowań i zwyczaje kształtowane są przez tradycyjne wartości kulturowe przekazywane z pokolenia na pokolenia.

Jednym z takich niecodziennych miejsc w Regionie Puszczy Białowieskiej jest miejscowość Kuraszewo, której mieszkańcy na przestrzeni wieków wytworzyli swoistą kulturę bycia, życia społecznego, gospodarowania, własne wzorce zachowań oraz stosunek do religii i spuścizny kulturowej pokoleń w szerokim tego słowa znaczeniu. Nie bez powodu Kuraszewo słynęło i słynie w okolicy z wysokiej kultury rolnej, ogrodnictwa, sadownictwa, pszczelarstwa. A okrasą wszystkiego jest dobrze zachowany, przekazywany z pokolenia na pokolenie – folklor muzyczny, który jeszcze do tej pory gości zarówno w repertuarze zespołu „Niezabudki", jak też i w czasie tradycyjnych rodzinnych uroczystości oraz świąt.

Niniejsza publikacja jest też próbą pokazania części walorów i zasobów kulturowych miejscowości Kuraszewo i Gminy Czyże, wytworzonych przez wieki przez miejscową ludność. Jednocześnie mamy nadzieję, że przyczyni się do wzmocnienia świadomości, jak wielką wartość posiada spuścizna po naszych przodkach oraz pokaże w jakim kierunku powinniśmy skierować wysiłki, by zachować nasze wspólne dziedzictwo kulturowe.

HISTORIA WSI KURASZEWO

(na podstawie „Kroniki Klubu" w Kuraszewie)

Pierwsza osada o nazwie Kuraszewo powstała w XVI w., a Kuraszewo nowożytne pojawia się w dokumentach z 1576 r. Wieś liczyła 60 włók, posiadała dwa młyny wodne i dwie karczmy piwne. Największą pierwszą budowlą była cerkiew. Był to rok 1855. Budowa trwała 9 lat. Wybitny cerkiewny chór za swoją zasługę otrzymał dzwon, Ewangelię, złoty kielich i pieniądze, które zostały przeznaczone na budowę szkoły. Pierwszą szkołę wybudowano w 1890 roku. Na początku naszego stulecia liczyła ona 100 uczniów. W 1914 roku do wsi dotarła wieść o nadejściu Niemców. Panowali oni od 1914 roku do 1918 roku. Po wojnie najcięższe były lata 1918-20, często brakowało chleba. Wszystkie niezbędne rzeczy ludzie wykonywali sami. Dom był oświetlony malutkimi naftowymi lampkami. Ludność dbała o wygląd swoich domów. Drewniane domy były upiększone rzeźbami. Dekoracyjne ornamenty znajdowały się na szczytach, węgłach, gankach i oknach. Na polach Kuraszewa, obok pańskiego majątku, płynęła rzeka Łoknica, a nieopodal wybijało się źródełko, które wpadało do rzeki. W pobliskiej miejscowości Lady mieszkał niewidomy Teodor Janowski, który umiał leczyć chorych. Pewnego razu przyśnił mu się sen, że tam, gdzie kiedyś było źródło, jest uzdrawiająca woda, ale należy wykopać studnię. Tak też zrobiono. Kiedy ludzie przekonali się do cudownej mocy wody, obok studni w 1942 roku wybudowano kaplicę, która po wojnie była bardzo zaniedbana. Obecnie do tej studni przychodzą po wodę ludzie z wielu stron Polski. W 1927 roku wieś spotkało wielkie nieszczęście. Wybuchł pożar, który zniszczył 42 zabudowania. Ludzie strasznie przeżyli tę klęskę, więc w 1931 roku zorganizowali Ochotniczą Straż Pożarną, która składała się z 10 strażaków. W 1933 roku, aby zlikwidować rozdrobnienie gruntów, część mieszkańców Kuraszewa przeniosła się na kolonie, zakładając tam swe gospodarstwa. W 1936 roku wybudowano we wsi dwa młyny.

Wieś zaczęła się rozwijać i raptem w 1939 roku – wojna. W roku 1941 Niemcy zaczęli wywozić młodzież na przymusowe roboty. Z Kuraszewa wywieziono 56 osób, z czego 9 nie powróciło. Po wojnie ludzie rozpoczęli odbudowę swoich gospodarstw. We wsi nie było mleczarni, dlatego też produkty mleczne noszono do Hajnówki i tam sprzedawano. W 1947 roku otwarto pierwszy sklep, w którym można było zakupić najpotrzebniejsze towary. W 1951 roku zorganizowano spółdzielnię produkcyjną. W jej skład weszło 5 gospodarzy. Po kilku latach spółdzielnia upadła. Ludność zaczęła zajmować się ogrodnictwem i sadownictwem. W 1952 roku przeprowadzono we wsi radiofonizację. Później w Kuraszewie zorganizowano gminę. Był też pierwszy telefon. Na początku lat sześćdziesiątych rozpoczęła się budowa sklepu. Nowy sklep dzielił się na spożywczy i przemysłowy. W 1963 roku wybudowano zlewnię mleka. Pierwszym jej pracownikiem był Jan Misiejuk, który przepracował tam 20lat. Rok wcześniej we wsi powstało kółko rolnicze, które ułatwiło pracę rolnikom. Wielkim wydarzeniem było założenie światła elektrycznego w 1967 roku. Z roku na rok wieś zmieniała swój wygląd. Na ziemiach Kuraszewa kilkanaście lat wstecz było kilka obiektów archeologicznych z epoki brązu, okresu rzymskiego i wczesnego średniowiecza. Jeden z obiektów to cmentarzysko, które znajduje się obok wsi. W 1961 roku część cmentarzyska została rozkopana przez archeologów. W 1982 roku mieszkańcy wsi wybudowali własny klub kultury...

Parafia pw. Św. Antoniego Peczerskiego w Kuraszewie

Wizyta cerkwi Czyżowskiej z 1775 r. podaje, że wieś Kuraszewo liczyła 68 domów zamieszkałych przez 298 osób, zaś w 1804 r. - 89 domów. Znajdująca się niedaleko Kuraszewa Wieżanka, dziś przysiółek wsi Wólka, posiadała kaplicę i według Księgi Metryk cerkwi w Łosince z r. 1828 kapelanem kaplicy Wieżańskiej był Ks. Bazyli Sewerynowicz. Kuraszewo, jako stara miejscowość, praktycznie była daleko do parafialnych cerkwi - w Czyżach -jak i później w Łosince. W 1868 r. mieszkańcy postanowili wznieść cerkiew pw. Św. Antoniego Pieczerskiego, obsługiwaną przez duchowieństwo parafii Czyże. Majstrami byli mieszkańcy Kuraszewa Sylwester Wasiluk i Łukasz Prokopiuk. W latach 90-tych czyniono przygotowanie do podziału parafii. Wielka aktywność mieszkańców Kuraszewa podczas uroczystości w Leśnej Podlaskiej zwróciła uwagę oberprokurora Władimira Konstantinowicza Sablera, który później świątynię szczodrze obdarzył ofiarami rzeczowymi. W 1895 r. zbudowano dom parafialny, a w następnym roku cerkiew wyremontowano. Decyzją władz cerkiewnych z 7 listopada 1897 r. dotychczasowa dwuetatowa parafia Czyżewska podzielona została na dwie. Nowoutworzona parafia Kuraszewo diecezji litewskiej, dekanatu kleszczelowskiego obejmowała wsie: Kuraszewo, Lady, Łuszcze, Leniewo i Podrzeczany z 1613 wiernymi. Na początku XX w. według rejestru diecezji grodzieńskiej z parafii Kuraszewo odeszła wieś Podrzeczany ponownie do Czyż. Przy cerkwi w Kuraszewie rejestrowano 1439 parafian, dwie szkoły cerkiewno-parafialne ze 100 uczniami.

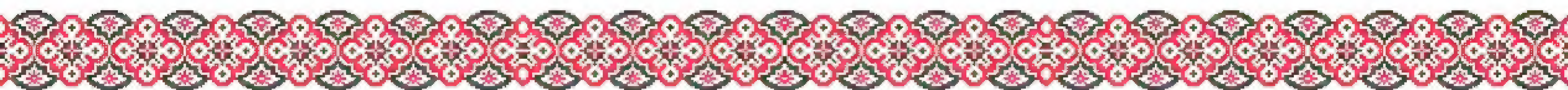
Po I wojnie światowej władze państwowe nie dały pozwolenia na otwarcie parafii ani filii. Ziemia cerkiewna w ilości 33 dziesięcin przekazana z byłego funduszu cerkwi czyżewskiej, została zabrana przez władze państwowe. Cerkiew przyłączono do parafii Czyże. Siłą rzeczy ludność byłej parafii nie mogła być dostatecznie zabezpieczona w normalną obsługę duszpasterską. Odradzająca się polityka Jedności kościelnej" z aprobatą władz państwowych, znalazła podatny grunt dla utworzenia parafii obrządku wschodnio-słowiańskiego tzw. neounickiej. W latach 1925-1939 duchowni uniccy (w większości renegaci), obsługiwali część parafian, natomiast duchowni parafii Czyże roztaczali opiekę duszpasterską nad wyznawcami Prawosławia. Cerkiew zabrali unici i z tego tytułu dochodziło do zatargów. Prawosławni zaadaptowali dom mieszkalny Mikołaja Romańczuka na potrzeby świątyni. Sprawę przekazano do sądu i po wygranej sprawie w 1932 r. cerkiew ponownie przeszła do wyznawców Prawosławia. Plebania i grunty były użytkowane przez neounitów do końca 1939 r.

Na początku II wojny światowej zamknęła swe działanie placówka neounicka. W latach 40-tych cerkiew została wyremontowana - dobudowano dzwonnicę. Według Klirovoj Vedomosti z 1956 r. parafię stanowiło 170 domów, w tym: Kuraszewo 160 domów zamieszkałych przez 899 osoby i kol. Podwieżanka z Wólką- 10 domów. Ziemi cerkiewnej według rejestru geodezyjnego parafia posiada 4,45 ha w tym: cerkiew i cmentarz - 1,12 ha, siedlisko - 2,47 ha, cmentarz - 0,76 ha i kaplica - 0,11 ha.

Kaplica Św. Braci Machabeuszy koło wsi Lady

Przy drodze z Kuraszewa do wsi Lady, w odległości około 50 m, na prawym brzegu rzeki Łoknicy usytuowane jest Zamczysko, datowane na XI -XII w. Jest to małe wzniesienie, ograniczone od południa podmokłymi łąkami i doliną rzeki. W 1942 r., w sąsiedztwie źródełka zbudowano cerkiewkę wybierając na fundament sporo kamieni z Zamczyska, zaś przydatne drewno wzięto ze starej dzwonnicy. Inicjatorem budowy był Teodor Pawluczuk wraz z mieszkańcami Kuraszewa. Wkrótce źródełko zostało otoczone mnóstwem krzyży, przynoszonych tu przez wiernych. W 1973 r. przeprowadzono remont, dach pokryto nową blachą, ściany wewnątrz i zewnątrz oszalowano, ułożono nową podłogę, a teren ogrodzono.

ZESPOŁY AMATORSKIEGO RUCHU ARTYSTYCZNEGO GMINY CZYŻE

Zespół Śpiewaczy „Niezabudki" z Kuraszewa

Instytucja patronująca: Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach,
Adres korespondencyjny:
Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach
17-207 Czyże 98
telefon: 085 68 135 31 , e-mail: gok.czyze@wp.pl
województwo podlaskie
lub:
Nina Grygoruk
Kuraszewo 13
17-207 Czyże
(tel. 085 86 132 76)

Kategoria, rodzaj zespołu: grupa wokalna, grupa obrzędowa,
Kierownik zespołu: Nina Grygoruk,
Akompaniator: Sergiusz Awksietiuk
Charakter prezentowanego programu: pieśni białoruskie, ukraińskie ora regionu podlaskiego, obrzędowość religijna oparta na prawosławnych tradycjach ziemi hajnowskiej, program związany z tradycją Bożonarodzeniowych i Wielkanocnych Świąt Prawosławnych, obrzędy ludowe

Zespół śpiewaczy w Kuraszewie powstał **2 września 1977** roku z okazji organizacji Dożynek Gminnych w tej miejscowości. Był to zespół w obecnej formie, bowiem pierwszy zespół powstał z inicjatywy Pani Niny Grygoruk już w 1974 roku i bardzo udanie wystąpił w tymże roku ze swoim pierwszym koncertem na dożynkach powiatowych w Hajnówce. W 1975 roku zespół ten wystąpił na koncercie w Siemiatyczach w czteroosobowym składzie: Nina Grygoruk, Nadzieja Artyszuk, Walentyna Oniszczuk, Nadzieja Gawryluk. Pierwszymi członkami zespołu powstałego w 1977 roku byli: *Artyszuk Nadzieja, Jakoniuk Maria, Oniszczuk Wala, Grygoruk Janina, Zabrocka Nina, Grygoruk Nina, Gawryluk Nadzieja, Sapieżyńska Maria, Nikołajuk Wiera, Grygoruk Wiera i Szwed Mikołaj* (akompaniator).

Lata następne to, nadanie nazwy ***"Niezapominajki"*** lub ***„Niezabudki"*** w języku białoruskim – i koncerty, koncerty... Uczestniczyli w programach artystycznych z okazji Dożynek, Rocznic, Przeglądów, Złotów i Zjazdów, Festiwali Piosenki Białoruskiej, Turniejów, otwarcia placówek kultury, itd. Byli i nadal są ozdobą wielu Festynów organizowanych przez Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne. Wielokrotnie śpiewali w czasie "Nocy Kupały" w Białowieży. Znają ich mieszkańcy wielu miejscowości Białostocczyzny, a także innych regionów Polski.

Zdobyli dotychczas wiele nagród i wyróżnień:

- Wyróżnienie na Ekumenicznych Spotkaniach Kolędniczych – Gdynia 98,
- Nagrody i wyróżnienia w Przeglądach Piosenki Białoruskiej,
- Wyróżnienia w Przeglądach Piosenki Ukraińskiej

Swoje ponad 35-letnie śpiewanie zawdzięczają przede wszystkim sobie, swojej pasji i ogromnemu umiłowaniu pieśni, ale także wielu ludziom i instytucjom wspierającym ten unikatowy zespół. Za swoje zasługi w dziedzinie krzewienia i pielęgnowania miejscowej kultury w 1996 roku członkowie zespołu zostali odznaczeni odznakami indywidualnymi „Zasłużony Działacz Kultury".

Z KRONIKI ZESPOŁU „NIEZABUDKI”
autorstwa Niny Grygoruk

1977r.

Dostaliśmy materiał na stroje z Urzędu Gminy w Czyżach, które uszyliśmy same w ramach tak zwanego *„czynu społecznego”*. Te zielone stroje służą nam do dnia dzisiejszego. W listopadzie 1977 roku wystąpiliśmy w świetlicy gminnej w Czyżach z koncertem z okazji ***60-tej rocznicy Rewolucji Październikowej***. Byliśmy przychylnie przyjęci przez publiczność oraz władze gminne. Każda z nas otrzymała po prodiżu i tackę z podstawkami do szklanek, bardzo fajną, a akompaniator **Kola Szwed** 500 zł w kopercie. Nasz program składał się z takich oto utworów: *„Nese Hala wodu”, „Cyhanoczka”, „Biełastocczyna”, „Niebo z moich stron” (grał Kola Szwed), „Piękna Hanusia”, „Ja ażaniusia u dwadcać hod” (wiersz recytowała Maria Sapieżyńska), „Z ułybkoj nieżnoju”, „Oj luli, oj luli”, „Wziauby Kuraszouku”, „Biła baba dzieda” (były duże brawa), „Nasze Kraszewo”, „Harmoszeczka, gawaruszeczka”, „Zabrałeś serce moje”* i *„No i coś”*.

1978r.

17 listopada byliśmy w Bielsku Podlaskim na przeglądzie zespołów amatorskich, a woził nas swoim pojazdem **Jan Masajło**. W Bielsku wypadliśmy nieźle. 12 kwietnia 1978 roku Kola Szwed poszedł do wojska, a jako akompaniator zastąpił go **Paweł Korzunowicz**.

W dniach 21– 22 marca byliśmy w Białymstoku w jednostce wojskowej, gdzie zajęliśmy drugie miejsce za wykonanie piosenki *„Nasze Kuraszewo”*. Z tego też powodu wystąpiliśmy w koncercie galowym, otrzymaliśmy piękny dyplom, każda z członkiń po maskotce oraz... 3.000zł. Przez dwa dni stołowaliśmy się w restauracji **„Grodno”**, a nocowaliśmy w hotelu **„Turkus”**.

29 marca występowaliśmy w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku na *Zlocie Aktywu Kół Gospodyń Wiejskich*. Tam też odebraliśmy nagrodę i zakupiliśmy dziesięć długich sukienek.

30 kwietnia wystąpiliśmy w Zbiorczej Szkole Gminnej w Czyżach z koncertem z okazji Święta Pracy – 1 Maja. Po zakończeniu akademii byliśmy zaproszeni przez dyrektora **Edwarda Baja** na poczęstunek, dość bogaty poczęstunek.

1979 r.

22 lipca daliśmy koncert w rodzinnym Kuraszewie, na który przyszło ponad pięćdziesiąt osób. Program trwał półtorej godziny, poszło nam dość dobrze, tylko... akompaniator Kola Szwed za dużo się wygłupiał.

29 lipca pojechaliśmy na występ do Nowego Berezowa samochodem z SKR woził nas **Michał Wasiluk**, a akompaniował Kola Szwed. Szybko jednak straciliśmy humor, bowiem okazało się, że na koncert przyszło tylko 10 dzieci i 4 dorosłych. Ponadto „granie” Koli zupełnie nie wyszło, skróciliśmy więc program i szybko wróciliśmy do domu bez oznak zadowolenia.

19 listopada zakupiono nam materiał w Bielsku Podlaskim na sumę 12.000 zł z przeznaczeniem na zakup 10 czarnych spódnic i 10 długich sukienek w „zakrętasy”. Po zakupy jeździła **Janina Grygoruk** i **Helena Stocka** z Gminnego Ośrodka Kultury w Czyżach.

1980r.

27 stycznia byliśmy zaproszeni do Zakładowego Domu Kultury **„Leśnik”** w Hajnówce na ***„Wieczór u Nataszy”***. Zakładowa „nyska” zawiozła nas pod sam dom kultury, a gospodarze przywitali nas bardzo serdecznie. Zaskoczył nas też wystrój sali, gdyż okazało się że była ona udekorowana naszymi płachtami, makatkami, ręcznikami i obrusami. Było dużo zaproszonych gości, w tym goście ze Związku Radzieckiego z „Zaporoża”. Była bardzo miła atmosfera, roznosiliśmy samowary z herbatą, śpiewaliśmy dużo piosenek radzieckich i polskich. Jako upominek otrzymaliśmy 4 płyty z nagraniami „sowieckich” artystów.

W dniu 17 lutego braliśmy udział w konkursie ***„Piosenka Białoruska' 80”***. W klubie w Dubinach zajęliśmy II miejsce jako zespół (piosenki *„Oj Boże, Boże”* i *„Biła baba dzieda”*) oraz duet: **N. Artyszuk** i **W. Oniszczuk** (za piosenki: *„W sadeczku hulała”, „Oj pojdu ja ponad łuhom”*). Dostaliśmy ciekawe nagrody – portmonetki skórzane po 100zł, i o godzinie 15:00 byliśmy już w domu.

24 lutego (post) zespół został zaproszony przez dyrektora Hajnowskiego Domu Kultury **„Górnik”** na koncert w ramach ***Konkursu Piosenki Radzieckiej***. Wystąpiliśmy w Domu Kultury **„Leśnik”** z koncertem w czasie przerwy, gdy obradowało jury. W nagrodę otrzymaliśmy bony pieniężne na sumę 750zł. Po koncercie poczęstowano nas kanapkami i oranżadą. Było nas 8 osób i około godziny 14-tej wróciliśmy do domu.

9 marca zorganizowaliśmy wieczorek z okazji ***Dnia Kobiet*** u N. **Artyszuk**. Byłyśmy z mężami, w sumie 19 osób, a wieczorek był bardzo udany.

20 kwietnia (niedziela) byliśmy na eliminacjach wojewódzkich **„Piosenka Białoruska”**, zajęliśmy III miejsce i w nagrodę dostaliśmy 1.400zł. Było nas 7 osób, a woził nas **Janek Dmitruk**. Wróciliśmy o godzinie 4-tej wieczorem.

22 czerwca 1980r. o godzinie 10:00 autokar z Białegostoku wraz z **M. Samocikiem** zabrał nas na festyn do Siemianówki.

Były tam 3 zespoły żeńskie: Nowosady, Mikłaszewo, my i zespół z Czechosłowacji.

8 lutego (niedziela) braliśmy udział w Konkursie ***„Piosenka Białoruska"*** w *„Hajmaklesie"* w Hajnówce. Było nas aż 10 osób. Zaśpiewaliśmy piosenki: *„Oj chaciela mienia maci"* i *„Czyrwonaja wisznia z pad Kamienia wyszła"*, za które otrzymaliśmy nagrodę z urzędu gminy w Czyżach. Duet **Wala Oniszczuk** i **Nadzia Artyszuk** za interpretację piosenek: *„Oj szumit i hude"* oraz *„Oj diwczyno szumit haj"* – zajął III miejsce i w nagrodę nasze kobiety otrzymały komplety łyżeczek do sałaty.

15 lutego członkinie zespołu otrzymały haftowane bluzki i buty ufundowane przez *Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Białymstoku*. Te cenne dary osobiście przywiózł **Konstanty Mojsienia** i **Janek Krupa**. Z tej okazji uroczysta kolacja i próba zespołu odbyła się u Nadzi Artryszuk.

15 listopada zaproszono nas na wieczorek do siedziby BTSK w Białymstoku. Wystąpiliśmy z koncertem wspólnie z zespołem **„Kałaski"**..

1982 r.

30 maja byłyśmy zaproszone przez Komitet Wojewódzki ZSL do Świnoroi na festyn z okazji ***Święta Ludowego***. Tam występowałyśmy z piosenkami i wierszami. Potem w pobliskim lasku był uroczysty obiad, gdzie między innymi również wręczono nam 1.600zł nagrody.

6 czerwca, na pierwszy dzień ***„Kleczania"*** byłyśmy zaproszone przez Zarząd Główny BTSK na festyn do Litwinowicz. Pojechałyśmy tam wspólnie z kobietami z zespołu z Tyniewicz. Woził nas autobus z POM-u w Narwi. Jadąc z powrotem błądziliśmy, bardzo grzmiało i padał ulewny deszcz. W jedna stronę jechaliśmy ponad 2 godziny.

17 lipca zaprosili nas na festyn do Narwi, pojechaliśmy razem z ***„Tyniewiczankami"***. Było dużo ludzi i nawet krzyczeli *„bis-bis dla Kuraszewa"*.

1983 r.

18 września w Kuraszewie zorganizowano dożynki wraz z otwarciem świetlicy wiejskiej, Starościną była **Maria Sapieżyńska** , a starostą **Mikołaj Jakoniuk**. Gościnnie wystąpiły zespoły z Bielska Podlaskiego ***„Wasiloczki"*** i ***„Podlaskie Kukułki"***. My jako cały zespół szykowałyśmy na stoły. Było dostojnie i ... bardzo wesoło.

1984r.

30 kwietnia (na prowody) jeździłyśmy do Dubicz Cerkiewnych z występem na akademię 1-majową. Zajechałyśmy autokarem na godzinę 18-tą, już występował **Janusz Laskowski**. Śpiewał bardzo fajne piosenki, *„Kolorowe jarmarki"* i inne. A po nim wystąpiłyśmy my, aż tu nagle idąc na scenę... spada mi spódnica. Złapałam ją na kolanach-ale pech, a publiczność w śmiech i brawa mocne. Dostałam lekką tremę, ale swoje zrobiłam, nieźle śpiewałam i czytałam „Wiadomości ogólne". Po występach zostałyśmy zaproszone przez sekretarza komitetu i dyrektora GOK na uroczysty obiad.

1985r.

21 lipca zaprosili nas do Kożyna na otwarcie pomnika. Autokar przyjechał po nas z Orli, a po drodze zabraliśmy też zespół ***„Tyniewiczanki"***. Kiedy zajechaliśmy zaczął padać duży deszcz, nie mogliśmy się dowiedzieć, gdzie będą występy. W końcu dojechaliśmy do szkoły i tam daliśmy koncert. Nie było żadnych przedstawicieli władz... a, widzów może 20 osób. Nawet nikt nie podziękował, tylko jakaś pani wypłaciła nam diety i sama też znikła. Żeby takich organizatorów było mniej w naszych urzędach!

1986r.

Odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze w KGW, a obsłużyła je **Irena Sacharuk**. Zostałam ponownie wybrana przewodniczącą, pozostał również ten sam zarząd na następną kadencję. Z tej okazji nasz zespół wystąpił z koncertem z nowym programem.

1988r.

Dłuższy czas siedzieliśmy cicho, ale 10 stycznia pojechaliśmy do Hajnówki na przegląd Kolędniczy, a 14 lutego braliśmy udział w ***Przeglądzie Piosenki Białoruskiej*** w HDK, gdzie zajęliśmy II miejsce i zostaliśmy wytypowani na przegląd wojewódzki.

20 lutego zostaliśmy zaproszeni na uroczystość- chrzciny zespołu z Czyż. Wystąpiliśmy też na scenie ze specjalnie przygotowanym na tą uroczystość koncertem.

1989r.

Wystąpiliśmy w swoim klubie na dużej uroczystości. Klub z Kuraszewa zajął I miejsce w województwie w konkursie *„Na najlepszy wiejski klub kultury"* i zdobył Puchar Przechodni *„Złotą Malwę"*. Rzecz to niecodzienna i na długo pozostanie w naszej pamięci.

1990r.

Na zapusty zostałyśmy zaproszone do Siemianówki. Byłyśmy bardzo zadowolone bo na koncert przyszło bardzo dużo ludzi i była to bardzo udana impreza.

8 marca dyrektor GOK z Czyż przywiózł nam ciekawe prezenty i piękne kwiaty. Dziękujemy za pamięć.

1991r.

12 stycznia braliśmy udział w Przeglądzie Zespołów Kolędniczych w Białymstoku w Klubie Garnizonowym, gdzie zajęliśmy 3 miejsce, otrzymaliśmy okolicznościowy dyplom, puchar oraz kasetę video

1992r.

Byliśmy zaproszeni przez dyrektora Hajnowskiego Domu Kultury **Mikołaja Buszko** na ***Przegląd Zespołów Kolędniczych,*** 16 lutego na eliminacje powiatowe ***„Piosenka Białoruska"*** w Hajnówce zajmując III miejsce, a 29 lutego jeździliśmy na ***Wojewódzki Przegląd Piosenki Białoruskiej***.

1993r.

Na piosence kolędniczej nie byliśmy, bo ja po prostu o to nie zadbałam, ale za to na ***„Piosenkę Białoruską"*** przygotowaliśmy się nieźle. Zajęliśmy 3 miejsce na ponad 20 występujących zespołów, otrzymaliśmy 300.000zł nagrody pieniężnej oraz prawo udziału w eliminacjach wojewódzkich.
Ale nie to najważniejsze, 24 kwietnia wzięliśmy udział w ***Konkursie Piosenki Ukraińskiej*** w Bielsku Podlaskim Zostaliśmy bardzo pozytywnie ocenieni i wytypowani do udziału w ***Spotkaniach Zespołów Ukraińskich*** w Sopocie.

1994r.

Jeździliśmy do Czeremchy na ***Piosenkę Kolędniczą***. Było bardzo fajnie, po raz pierwszy chodziliśmy śpiewać po miejscowości w ramach ***Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy*** Jurka Owsiaka. Zebraliśmy 640.000zł na ten zacny cel.

1995r.

Pojechaliśmy do Szostakowa na ***Jesienne Spotkania z Folklorem*** i otwarcie miejscowego klubu, byliśmy na ***Przeglądzie Piosenki Białoruskiej*** w Hajnówce i Białymstoku, na ***Kupalince*** w Białymstoku oraz na występach w Czyżach, Drohiczynie i Narewce.

1996r.

Nasz zespół uczestniczył w Zbuczu w uroczystości związanej z uroczystym nadaniem imienia ***„Zbuczanki"*** miejscowemu zespołowi. Uroczystość była na „102" a może i na „103", postaramy się „Zbuczankom" odwdzięczyć.

13 października byliśmy w Hajnówce na Panoramie Folkloru Ziemi Hajnowskiej, gdzie zaśpiewaliśmy aż 7 piosenek. Z tej okazji nagrano nam kasetę z naszym repertuarem oraz pamiątkowy reportaż na kasecie video.

19 października pojechaliśmy do Puńska na ***„III Spotkania Mniejszości Narodowych i Etnicznych"***. Było to dla nas niezapomniane przeżycie.

16 listopada obchodziliśmy **jubileusz XX-lecia** naszego zespołu, było dużo znakomitych gości, otrzymaliśmy dużo prezentów i odznaczenia „Zasłużony Działacz Kultury".

16 grudnia pojechałam do Mińska na 10 dniowy kurs dla kierowników białoruskich zespołów artystycznych.

1997 r.

5 lipca byliśmy na ***„Kupalince"*** w Białowieży, jeździliśmy z ***„Czyżowianami"*** i ***„Zbuczankami"***. W czasie odjazdu naszą Janię na podwórku „dziubnął" kogut, rana była dość pokaźna i już wieczorem poszło zakażenie.

1998r.

11 stycznia jeździliśmy do Gdyni na **„Ekumeniczny Festiwal Kolęd"**, który odbywał się w Kościele Morskim. Śpiewaliśmy nasze najpiękniejsze kolędy, a wśród słuchaczy był Lech Wałęsa wraz z małżonką. Dla wszystkich członków naszego zespołu było to niezapomniane przeżycie.

1999r.

5 września byliśmy na ***Dożynkach Gminnych*** w naszym Kuraszewie. Uroczyste nabożeństwo celebrował nasz batiuszka **Mikołaj Grygoruk** i proboszcz parafii Czyżowskiej **ks. Jan Romańczuk**. Po wyświęceniu wieńców dożynkowych cały korowód przeszedł do Świetlicy Wiejskiej, gdzie odbyły się występy zespołów: ***„Prymaki", „Kapry", „Czyżowianie", „Zbuczanki", „Orzeszki" i „Niezabudki"***.

2000r.

14 listopada w Czyżach był organizowany ***Dzień Seniora***. My byliśmy zaproszeni jako goście, było bardzo fajnie, wszystko dobrze zorganizowane. Nie występowaliśmy na scenie, śpiewali za to ***„Czyżowianie"***.

26 listopada zostaliśmy zaproszeni przez dyrektora HDK na ***„Zapusty 2000"***. Pojechali jak zwykle ci niezawodni: **Janina Grygoruk, Nina Grygoruk, Maria Jakoniuk** i **Sierożka Auksietijuk**. Zaśpiewaliśmy 2 piosenki i „czastuszki".

2001r.

3 stycznia redaktor **Sławomir Sawczuk** z *Radia Białystok* nagrywał program związany z obrzędami Bożo - narodzeniowymi. Była bardzo przyjemna atmosfera, przypomnieliśmy swoje młode lata oraz obyczaje i wróżby, jakbyśmy znów wrócili do tamtych, młodych lat.

19 stycznia byliśmy na XX-leciu zespołu ***„Tyniewiczanki"***. Było cudownie i na scenie i poza sceną. Prezent jubilatkom przekazał też Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Czyżach.

2002r.

2 lutego otrzymaliśmy zaproszenie od pana wójta z Dubicz Cerkiewnych na spotkanie z przedstawicielami środowisk żydowskich. Było to bardzo ciekawe spotkanie, to są ludzie bardzo wykształceni, ale zarazem bardzo prości. Można było rozmawiać z nimi na każdy temat. Śpiewanie wyszło na bis, a reszta śpiewania była przy ognisku. Jeździmy na spotkania i występy ponad 25 lat, ale w takiej gościnie jeszcze nie byliśmy.

2003r.

Jubileusz 25-lecia ***„Niezabudek"***. Najpierw w cerkwi odprawiła się msza „molebeń" za nasze zdrowie, a następnie w świetlicy odbyła się część oficjalna i artystyczna z udziałem zaproszonych gości, zespołów i oczywiście widzów. Był Starosta Hajnowski, Wójt Gminy Czyże, władze BTSK i zespół z Białorusi. Dostaliśmy dużo życzeń i prezentów. Potem mieliśmy spotkanie w plenerze w tak zwanym „Naszym Borze", wszyscy się doskonale bawili. Nasz dyrektor GOK z organizacją spisał się na szóstkę z plusem, dzięki za wszystko...

2004r.

26 września zostaliśmy zaproszeni przez Wojewódzki Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych na ***Dożynki Wojewódzkie*** w Suwałkach. Przygotowaliśmy piękny wieniec i wyjechaliśmy o 6-tej rano razem z ***„Czyżowianami"*** i ***„Tyniewiczankami"***. O 9-tej byliśmy przy cerkwi w Suwałkach. Cerkiewka skromna, nieduża i biedna. Przy cerkwi witaliśmy biskupa Jakuba z koszyczkami i wiankami. Potem pojechaliśmy nad jezioro Wigry, tam czekały na nas już tłumy ludzi. Śpiewaliśmy wspólnie pieśń *„Oj czyja to wołoka"*.

Na zakończenie pobytu pojechaliśmy zwiedzać klasztor i kościół nad Wigrami, z najpiękniejszą panoramą na Suwałki. Piękności i bogactwa w środku nie da się opisać, trzeba to zobaczyć.

2005r.

10 lipca zaprosił nas Wójt naszej gminy na ***Imprezę Kupalinkową*** do Leniewa nad zalew. Pogoda była cudowna, ludzi mnóstwo. Śpiewaliśmy 5 piosenek, poszło dobrze, może nawet zaśpiewaliśmy za odważnie, tylko niektóre moje śpiewaczki bały się mikrofonów i ustawiły się za daleko.

30 lipca po raz pierwszy zostaliśmy zaproszone do Gródka na ***„Siabrouskuju Biasiedu"***. Braliśmy udział w konkursach, ja ułożyłam wiersz o *„siabrouskaj biasiedzie"*, kobiety napiekły całe „reszeto" faworków... i zajęliśmy II miejsce oraz otrzymaliśmy cenną nagrodę.

2006r.

12 stycznia zostaliśmy zaproszeni do Zespołu Szkół w Czyżach na ***„Szczodry Wieczar"***. Mottem spotkania było:...*"daj Boża znać, z kim wiek wiekować"*. Kolędy poszły jak z nut, a i życzenia noworoczne potoczyły się nieźle, aż Wójt Gminy Czyże osobiście podziękował nam za udany występ. Po kolędowaniu wszyscy usiedliśmy przy bogato zastawionych stołach, przygotowanych przez uczniów klasy I gimnazjum i ich rodziców. Takie spotkania warto organizować, dziękujemy organizatorom za trafny pomysł.

2007r.

To był trudny rok. W połowie marca zmarła nam ukochana koleżanka **Irena Zajączkowska**, której nam będzie bardzo brakowało, bez niej każda impreza byłaby całkiem smutna, ona potrafiła każdego pobudzić i do śmiechu i do zabawy...

26 listopada zostaliśmy zaproszeni na ***„XIV Spotkania z Folklorem"*** do GOK w Czyżach. Jednocześnie było to połączone z obchodami XX-lecia zespołu ***„Czyżowianie"***. Zawieźliśmy prezent i kwiaty, a ja jak zwykle opowiedziałam anegdotę, tym razem „o kaloszach". Poruszyłam całą salę, było dużo śmiechu i dużo braw...

2008r.

3 lipca zostaliśmy zaproszeni przez zespół ***„Malinki"*** z Malinnik na jubileusz 10-lecia. Na scenie wystąpiliśmy dość dobrze. Nasz repertuar to 4 piosenki i 3 „kawały", najważniejsze że publiczność mocno biła brawa.

26 lipca zostałam zaproszona do PRONARU w Narwi na 20-lecie firmy. Przebywałam razem z władzami z Warszawy i Białegostoku. Czułam się trochę niezręczni siedząc obok Włodzimierza Cimoszewicza, ale z drugiej strony byłam dumna, że na taką uroczystość mnie zaprosił szef PRONARU...

30 września pojechałam do Mińska zamawiać stroje na 30-lecie naszego zespołu. Nocowaliśmy w internacie Akademii Nauk na ul. Kurhanowa 23. Nowe stroje ufundował Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach wspólnie z BTSK.

2009r.

18 czerwca przyjechali do nas dziennikarze z Telewizji Białystok..., aby nagrać program do ***„Magazynu Białoruskiego"***. Bardzo ładnie nas nagrali, można było z nimi normalnie i na temat porozmawiać. Tacy właśnie ludzie powinni pracować w telewizji, i takie programy pokazywać naszym ludziom.

30 sierpnia po raz pierwszy zaproszono nas na ***Dni Orli***. Wzięliśmy udział w konkursie kulinarnym – serwowaliśmy same smaczne rzeczy: kiełbasa z królika, „wareniki", białe sery własnej roboty, nalewka miodowo-malinowa. Mieliśmy tylko serwować nasze specjały, aż tutaj naraz wywołali nas na scenę ...i trzeba było sobie radzić, bo trzeba być na wszystko przygotowanym.

2010r.

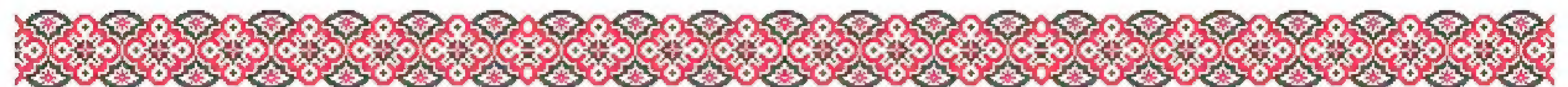
24 czerwca jeździliśmy po raz pierwszy na konkurs piosenki ***„Seniorada"***. Jeździliśmy razem ze „Zbuczankami". Zaśpiewaliśmy 2 piosenki: *„Służyu Roman u wojsku"* i *„Oj ty krynica"*.

8 sierpnia byliśmy na festynie w Kojłach,
29 sierpnia na ***„Orlańskich Spotkaniach"***,
26 września na ***„Festynie Archeologicznym"*** w Zbuczu,
3 października na występach w Szostakowie,
22 października na ***Dniu Seniora*** w Dubiczach Cerkiewnych,
7 listopada na ***Jesiennych Spotkaniach z Folklorem*** w Czyżach,
10 listopada na uroczystości 50-lecia pożycia małżeńskiego organizowanego w Urzędzie Gminy Czyże.
6 października byliśmy w Czyżach na spotkaniu z delegacją etnografów, dziennikarzy i znawców folkloru z Finlandii. Z tej okazji był nagrywany specjalny program dla telewizji „Scandinavia".

2011r.

Wzięliśmy udział w konkursie **„Piosenka Białoruska 2011"**, zajmując III miejsce w Hajnówce i wyróżnienie na eliminacjach centralnych w Białymstoku...

Zespół Folklorystyczny „Czyżowianie" z Czyż

Instytucja patronująca: Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach,
·**Adres korespondencyjny:**
Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach, 17-207 Czyże 98, województwo podlaskie, telefon: 085 68 135 31, e-mail: gok.czyze.wp.pl,
lub: *Maria Jakimiuk, zam. Czyże, 17-207 Czyże*

Kategoria, rodzaj zespołu: wokalna grupa męska, wokalna grupa żeńska, grupa obrzędowa, solistka - Olga Ochrymiuk,
Kierownik zespołu: Maria Jakimiuk, z-ca Helena Wasiluk
Kierownik muzyczny, akompaniator: Jerzy Haniewicz (Grodno)

Zespół folklorystyczny w Czyżach powstał na przełomie 1986/1987 roku, a w dniu 2 lutego 1988 roku odbyła się uroczystość nadania imienia ***"Czyżowianie"***. Obecnie są jednym z najaktywniejszych i dłużej działających zespołów Ziemi Hajnowskiej i Białostocczyzny. Przy zespole "Czyżowianie" w latach 1988 - 1990 działał również młodzieżowy zespół wokalny, a w latach późniejszych zespół instrumentalno - wokalny. Swoją przygodę artystyczną zespół rozpoczął od udziału w ***Rejonowym Przeglądzie Kolędniczym*** w styczniu 1987 roku w Hajnówce, zajmując I miejsce i wyróżnienie na ***Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Kolędniczych*** w Mońkach. W 1988 roku zespół liczył już 16 osób i stał się zespołem familijnym, bowiem w jego skład wchodziły małżeństwa i rodziny, nadając tej grupie artystycznej unikalną specyfikę i swoisty charakter. Od samego początku "Czyżowianie" uczestniczyli w koncertach z okazji dożynek, rocznic, świąt państwowych, przeglądów, zlotów i zjazdów, festiwali piosenki, otwarcia placówek kultury, turniejów, itp. Są ozdobą festynów organizowanych przez Białoruskie Towarzystwo Społeczno - Kulturalne. Znają ich mieszkańcy Białostoczyzny, a także innych regionów Polski. Wielokrotnie śpiewali na ***"Nocy Kupały"*** w Białowieży.

Dorobek artystyczny zespołu jest znaczny, stosunkowo bogaty i wszechstronny. Zdobyli dotychczas wiele nagród i wyróżnień, a najważniejsze to:

- I miejsce na Międzywojewódzkich Spotkaniach Zespołów Kolędniczych w Łomży (1991r.) i Bielsku Podlaskim (1994r.),
- I miejsce na Przeglądzie Zespołów Kolędniczych w 1990r. i II miejsce w 1989r.,
- I miejsca na Centralnym Przeglądzie Piosenki Białoruskiej w latach 1988, 1989 i 1991, oraz II miejsca w latach 1992, 1993, 1995, 1996 i 1997,
- nagroda specjalna na Festiwalu Piosenka Białoruska '97 - nagranie kasety repertuarowej w Rozgłośni Regionalnej PR w Białymstoku,
- wyróżnienie za szczególne zasługi w krzewieniu kultury ludowej z okazji 130 - lecia KGW, nadane przez Wojewódzki Związek RK i OR (Narewka -1996 r.).

Byli również: trzykrotnie uczestnikami **Dożynek Prezydenckich** w Spale, ***„Wigilii Chłopskiej"*** w Wigrach, Spotkań Mniejszości Narodowych w Puńsku. a w dniach 24-26.06.2011 r. zespół reprezentował województwo podlaskie na 45 Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym.

Zespół jest stałym uczestnikiem Prezentacji Tradycyjnej i Współczesnej Kultury Ludowej ***"W poszukiwaniu i Przekazywaniu Folkloru"*** oraz wielokrotnie uczestniczył w przygranicznej wymianie kulturalnej. Ponadto utrzymuje stały kontakt z zespołami z Białorusi. "Czyżowianie" swoje ponad dziesięcioletnie śpiewanie zawdzięczają przede wszystkim sobie, swojej pasji i ogromnemu umiłowaniu pieśni. Ich działalność przyczyniła się do pielęgnowania i kultywowania miejscowych tradycji, zwyczajów, obrzędowości oraz popularyzacji i promocji naszego regionu. Zespół ten jest również inicjatorem, pomysłodawcą i realizatorem wielu ciekawych przedsięwzięć kulturalnych realizowanych do dnia dzisiejszego. Ich repertuar często gości na antenie Polskiego Radia i TV Białystok. Kierownikami muzycznymi tego zespołu byli muzycy z Białorusi: Anatol Kunicki, Michał Awchimienia i Igor Cimanowicz, a obecnie Jury Haniewicz z miejscowości Zalesie k/ Grodna – Republika Białoruś. Natomiast od kilku już lat kierownikiem zespołu jest Pani Maria Jakimiuk, a jej zastępczynią Pani Helena Wasiluk. Zespół "Czyżowianie" zawsze na pierwszym miejscu stawia swoistość i piękno swego regionu, wydobywa bogactwo folkloru muzycznego, przyczyniając się do, kształtowania oblicza regionalnych tradycji. Źródłem inspiracji zespołu była i pozostanie kultura miejscowa, więź ze środowiskiem i jego tradycjami. To dzięki nim wiele zasobów tych zjawisk nie uległo zapomnieniu i przetrwało do dnia dzisiejszego w autentycznej formie. Zespół ma bardzo urozmaicony repertuar i bogate formy wykonawcze - folklor Podlasia, piosenki białoruskie, ukraińskie, polskie - można usłyszeć i grupę żeńską i grupę męską, kwartet mieszany. Solowymi występami a'capella może poszczycić się Pani Olga Ochrymiuk. Za osiągnięcia artystyczne zostali uhonorowani Zbiorową Odznaką „Zasłużony Białostocczyźnie".

Zespół Śpiewaczy „Zbuczanki" ze Zbucza

Instytucja patronująca: Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach,
Adres korespondencyjny: *Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach, 17-207 Czyże 98, województwo podlaskie, telefon: 085 68 135 31 , e-mail: gok.czyze.wp.pl*
lub:
Katarzyna Tichoniuk, Zbucz, 17-207 Czyże, tel. 085 68 139 28

Kategoria, rodzaj zespołu: wokalna grupa żeńska, grupa obrzędowa, solistka – Katarzyna Tichoniuk,
Kierownik zespołu: Katarzyna Tichoniuk

Tradycje śpiewacze w Zbuczu sięgają bardzo dawnych czasów. Tutaj zawsze były osoby sprzyjające rozwojowi i pielęgnacji lokalnych tradycji śpiewaczych, tutaj zawsze był akordeonista, a często i skrzypek. Młodzież miała zdolności wokalne i często swoimi zdolnościami wspierała działalność cerkiewnego chóru parafialnego w Czyżach.
Zespół śpiewaczy ***"ZBUCZANKI"*** ze Zbucza powstał w maju 1995 roku, a 27 lipca 1995 roku odbył się pierwszy publiczny występ zespołu połączony z uroczystym nadaniem imienia. Zespół ten jest niejako kontynuacją bogatych tradycji śpiewaczych zapoczątkowanych przez działający w tej miejscowości w połowie lat 70-tych mieszany zespół folklorystyczny Zespół w obecnej formie powstał z inicjatywy kilku miejscowych kobiet, a od samego początku jego kierowniczką jest Katarzyna Tichoniuk. W pierwszych latach działalności zespołem opiekował się również akompaniator – Szymon Korniluk. Teren Hajnowszczyzny, to jeden z tych regionów naszego kraju, gdzie zachowały się do chwili obecnej żywe i autentyczne tradycje folkloru, obrzędów religijnych, obyczajów i zwyczajów ludowych. Dzieje się to między innymi dzięki działalności amatorskich zespołów artystycznych. Do takich zespołów bez wątpienia zaliczają się również „Zbuczanki".

Dorobek artystyczny zespołu jest znaczny, stosunkowo bogaty i wszechstronny. „Zbuczanki" zdobywały wiele nagród i wyróżnień, między innymi na: ***Przeglądach Piosenki Białoruskiej***, ***Spotkaniach Białoruskich Zespołów Obrzędowych*** w Łosince i Gródku, ***Spotkaniach z Muzyką Sakralną*** w Zabłudowiu, ***Przeglądach Pieśni Wielkopostnej*** w Czarnej Białostockiej, ***Dniach Kultury Ukraińskiej*** w Przemyślu, ***Wojewódzkich Spotkaniach Zespołów Kolędniczych*** w Hajnówce i Białymstoku, ***Międzywojewódzkich Spotkaniach Zespołów i Przebrań Kolędniczych*** w Ostrołęce, ***Dożynkach Wojewódzkich*** w Knyszynie, W ***Poszukiwaniu i Przekazywaniu Folkloru*** w Narewce, ***Święcie Kultury Białoruskiej***

Harcerski Zespół Wokalny "Leśna Gawęda"

Ten kilkudziesięciu osobowy zespół powstał w 2004 r. z inicjatywy **ks. Marka Jakimiuka**. W skład zespołu wchodzą harcerze i zuchy z Zespołu Szkół w Czyżach. Jako zespół wielokrotnie zajmował czołowe miejsca na konkursach i przeglądach zespołów harcerskich, zyskując miano najbardziej rozśpiewanej drużyny harcerskiej Hufca Bielsk Podlaski.
Najważniejsze osiągnięcia to:

- II miejsce w Hajnowskich Spotkaniach Kolędniczych w 2004r.,
- II miejsce w Konkursie Piosenki Dziecięcej "Z nutką za pan brat" -2005 r.,
- I miejsce w Harcerskim Przeglądzie Piosenki w Bielsku Podlaskim,
- wyróżnienie w Przeglądzie Zespołów Tanecznych „Muzyka i Taniec" w Narewce

WAŻNIEJSZE IMPREZY:

*„**Kupalinka**" (ostatnia niedziela czerwca) - Festyn z Obrzędem Kupalskim i Świętojańskim nad zbiornikiem wodnym w Leniewie.
Organizatorzy: Wójt Gminy Czyże, GOK Czyże, ZG BTSK.

*„**Festyn Archeologiczny Zbucz – Grodzisko**" (II połowa września) – impreza w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa promująca wczesnośredniowieczne grodzisko w Zbuczu.
Organizatorzy: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego,Gmina Czyże – GOK Czyże, 17-207 Czyże 98.

*„**Jesienne Spotkania z Folklorem**" (październik/listopad) – spotkania zespołów obrzędowych – Świetlice Wiejskie w Czyżach, Klejnikach i Kuraszewie.
Organizatorzy: Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach, 17-207 Czyże 98.

WAŻNIEJSZE ODPUSTY W PARAFIACH PRAWOSŁAWNYCH GMINY CZYŻE:

Cerkiew pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny w Czyżach:

Odpust „Św. Jerzego"	– **6 maj**
Odpust „Splennie" (Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny)	– **28 sierpień**
Odpust – „Św. Kozmy i Damiana"	– **14 lipiec i 14 listopad**

Cerkiew pw. Przemienienia Pańskiego w Klejnikach:

Odpust „Spasa" (Przemienienie Pańskie)	- **19 sierpień**
Odpust „Uszeście" (Wniebowstąpienie Pańskie)	- **(40 dzień po Prawosławnym Zmartwychwstaniu)**

Cerkiew pw. Św. Antoniego Peczerskiego w Kuraszewie:

Odpust „Św. Antoniego Peczerskiego"	- **23 lipiec**
Odpust „Kazańskiej Ikony Matki Boskiej"	- **4 listopad**

Co warto zobaczyć w Gminie Czyże?:

ZABYTKOWE CERKWIE: Klejniki, Kuraszewo, Czyże
ZABYTKOWE KAPLICE PRAWOSŁAWNE: Klejniki, Kojły, Lady
GRODZISKO: Zbucz
KURHANY: Zbucz, Kuraszewo I i II, Kamień, Lady, Kojły
IZBA REGIONALNA: Klejniki (Szkoła Filialna)

SZLAKI TURYSTYCZNE:

· rowerowy (*czerwony*) Hajnówka - Czyże - Dubicze C. - Kleszczele - Czeremcha- Piaski
· ***Śladami cerkiew Podlasia*** (żółty) Bielsk P. - Szczyty - Rakowicze - Czyże - Osówka - Hajnówka
·***„Carski Szlak"*** – Hajnówka - Czyże - Bielsk Podlaski
·***„Edukacyjna Ścieżka Archeologiczna"***
·***„Drzewo i Sacrum"***
·***„Transgraniczny Białowieski Szlak Rowerowy"***

ZBIORNIKI MAŁEJ RETENCJI: Leniewo, Lady

WYDAWCA: Gminny Ośrodek Kultury, 17-207 Czyże 98, tel. (+48 85) 68 135 31, fax: (+48 85) 68 189 91,www.ugczyze.pl, e-mail: gok.czyze@wp.pl,
Urząd Gminy Czyże, 17-207 Czyże 98, tel. (+48 85) 68 135 17, 681 89 90,www.ugczyze.pl, e-mail: ugczyze@ugczyze.pl

ISBN 83–923626–7-5, **ISBN** 978–83–923626–7–8
Tekst: Gminny Ośrodek Kultury w Czyżach, Zespół „Niezabudki" z Kuraszewa, „Czyżowianie" z Czyż.
Zdjęcia: archiwum GOK w Czyżach.
Opracowanie graficzne: Reklama & Drukarnia - LogoART.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich „Europa inwestująca w obszary wiejskie"

